MONITOR

Na Rok Pański 1779.

Num: L.

Dnia 23 Czerwca.

- - - Nimium ne crede colori
Alba ligustra cadunt, vaccina nigra leguntur.
Virg. Ecclog. II.

ZBytnie w ſamey powierzchowności ufanie często niezdatną odkrywa iſtotę, zkąd żadney na pozòr świetności, żadnednemu doſyć dowierzać nieprzy-

ſtoi kolorowi, ażeby z niego o wewnętrzney ſądzić nieomylnie treści. Naſtępuiącego liſtu Autòr potwierdza zdanie moie.

Kawalera liſt do Damy.

„ Rownebym zawſze wznawiał powtarzania, gdybym ſamą tylko twych wdzięków zatrudniał cię pochwałą; na tey ieżeli ſwe zakładaſz pragnienia, nic więcey iuż ſobie życzyć niemaſz; ieżeli ſtalſzego żądaſz o ſobie zdania, wydobądź ſię z podchlebuiących gminu, a ſamey tylko przyiaźni poſłuchay głosu. Przyuczony widzieć cię ſzukaiącą własnego z urody ulubienia, wſpolnie dzieliłem upewnione ci niepodeyrzanym źwierciadeł świadectwem ukontentowanie. Co te ſwym wyrażały okazywaniem, ia po-

do-

„ dobnemi wymawiał słowy; ta-
„ ka między mną a niemi bywała
„ równość, że w oczach moich o-
„ baczywszy się, żadnego z źwier-
„ ciadeł niepotrzebowałaś przy-
„ świadczenia. Znaydowały się
„ przecie takowe momenta, w
„ których niepamiętna w iedna-
„ kiey oglądania się porze, weso-
„ łość przerywałaś miny, ponu-
„ rym oczy ćmiłaś zamyśleniem,
„ a często poniżaiącym twarz za-
„ pałałaś zawstydzeniem w ten
„ czas niespuszczaiący się na pod-
„ chlebne źwierciadeł twoich
„ świadectwo, własnego w zda-
„ niu moim szukałem przekona-
„ nia, abym cię dokładniey o tak
„ odmieniaiących mógł ostrzedz
„ przyczynach.

Jako oczy własne zbyt dosko-nałym o sobie mniemaniem czę-sto ci podchlebiać zwykły, tak i patrzących na ciebie roskoszne

czę-

częſto uwodziło ulubienie.

Kto kolwiek ſamey tylko urody kontentować ſię może powabem, w tobie ſowicie ſwym wydołać po trafi zamysłom. Oczom ſamym z widzenia ciebie przybywa uſzczęśliwienia; czyliż na nich z twierdzać ſię może innych przymiotow zebranie?

Powierzchowna twych ozdob okazałość gdyby wewnętrznym wſpierana bydź mogła ſzacunkiem, żadnaby twey twarzy odmiana zamkniętych wewnątrz niewydawała taiemnic. Takowe przecież trafiaią ſię czasy, w ktòrych naprzeciw miłości właſney widoczne w innych poſtrzegaiąc pierwſzeńſtwo, niepodobieńſtwem zrównania onych, lub ſmutek, lub zazdrość, lub wſtyd, wdzięczney twey twarzy odmienia przyiemność. Prócz tey, chcący ſtalſzych przymiotòw u-

pa-

patrywać w tobie ozdobę, ubolewać muszę, gdy iawnie postrzegam, iako na samey tylko urodzie pochwał twoich zakładasz korzyść. Gdybym ci krótką choć nayprzyiemnieyszych wdzięków wspomniał trwałość, te każdemu podległe przypadkowi, czasowi i latom nieuchronne pokazał; tęskliwe a bez skutku czyniłbym podobno przestrogi. Z ciebie samey własnego szukam przeświadczenia; że uroda młodości iest wydziałem, wiesz dobrze wraz z nią ubywać, wraz z nią niknąć musi. Gdy więc te zbliżaią się lata, w których piękność iuż swego nie znaydzie mieysca, z czego nałożnych szukać będziesz pochwał, kiedy te z niey zawsze zasięgać przywykłaś.

Przyuczona wysoki twoiey urodzie czynić szacunek, powszechne wszystkim przynosić zadziwie-

wienie, poiąć nie możesz, iako inne mniey od ciebie maiące powabów, większe pociągaią pochwały. Jeżeli chcące z tobą równać w piękności, zazdrosną potępiasz wzgardą; cóż te dopiero, które z stalszych nad wdzięki ciała przymiotów, poniżaiące ciebie samą odbieraią uszanowanie. Kiedy tak doskonałą bydź się czuiesz, że ci się nie zda inszych iuż szukać dla siebie ozdob, nad te które z przypadku przyrodzenia w piękney ograniczasz twarzy; posłuchay zdania wspołecznic swoich, te nieuwodzące się zwykłą nam samym ponętą, niepodeyrzane twego szacunku wyznaią świadectwo. Cóż większym twey doskonałości będzie bydź mogło dowodem, iako sprawiedliwe od Dam samych wymuszać pochwały.

Jeżeli na tym nie przestaiesz, poradź się tych, których doyrza-

łosć

łość wieku, czyni niepodległemi uwodzącey wdzięków mocy ; ci zgodne z ſamą rzetelnością wyiawiaią ci myśli. Już tych iak bym mówiących ſłyſzał, że niedosyć na powierzchowności ozdobie, którą iakikolwiek odmienia trafunek, bez gruntownieyſzych rozumu i obyczayności przymiotów. Gdybyś dla uſtawney na urodę swoią pamięci o tym zapominać nie chciała, że twarz i ſerce iednaką zrównywać ſię powinna pięknością, mnieybyś sobie czyniła zatrudnienia, nad powierzchownym do upiękrzenia cwiczyć ſię udaniem. W ten czas dzieliłabyś rozſądne nad ſobą uwagi, w źwierciedle poznawaiąc ſwych wdzięków przywary, w doſkonałości innychſzukaiąc swych błędów poprawy. Inſzychbyś urodzie ſwoiey nieſzukała pochwał, prócz tych, które tkliwość, przyiaźń, ro-
zum

zum, i obyczayność z ziednoczonym wsławiaią związkiem.

Szczere Osoby twey uszanowanie ten przykry podiąć mi kazało obowiązek, niektòre ku udoskonaleniu twemu podać ci przestrogi; z ktòrych że zyskować zechcesz, według życzenia mego spodziewam się. A kiedy w tey teraz zostaiąca dobie, dosyć liczne sobie pociagasz chęci; gdy znacznieyszym doskonałych przymiotòw ozdobiona będziesz zbiorem, powszechną wszystkich pozyskasz chwałę.